Asylum Support Partnership
help and advice

Kurdish (Sorani) March 2011

ئایا کەسێکی دەستکورتیت و گەیشتوویتە قۆناغی کۆتایی رەوتی پەنابەریت؟

ئایا فەرمانگەی سنووری بەریتانیا (UKBA) داوای پەنابەرییەکەتی رەت کردۆتەوە؟ ئایا لە پێداچوونەوەکانی پەنابەریتدا سەرکەوتوو نەبوویت؟ ئەگەر تاکو ئێستا پشتت بەو پشتگیرییە بەستوە کە لە– فەرمانگەی سنوور (UKBA) وەرت گرتوە ئەوا لەوانەیە UKBA چیتر پشتگیریت لێنەکات. هەرکاتێك داواکارانی پەنابەری هیچ مافێکیان بۆ پێداچوونەوە نەمابێت ئەوا UKBA بە داواکارانی پەنابەریی کۆنیان دەزانێت.

بەشێوەیەکی ئاسایی، دەسەڵاتدارانی ئەم وڵاتە چاوەڕوانیی ئەوەیان لێت دەبێت کە بەشێوەیەکی ئارەزوومەندانە لە شانشینی یەکگرتوو دەربچیت، یان خۆیان ئامادەکاریی پێویست بۆ دەرکردنت لەم وڵاتە ئەنجام دەدەن. ئەگەر UKBA نەتوانێ دەست بەجێ لە شانشینی یەکگرتوو دەرت بکات، ئەوا لەوانەیە لە شوێنی حەوانەوە و پشتگیریی دارایی بێبەش بکرێیت.

ئەگەر تووشی ئەم حاڵەتە هاتوویت، ئەوا لەوانەیە بتوانی داوا لە UKBA بکەیت بۆ ئەوەی چەپکێکی پشتگیری زۆر سنووردار بەناوی 'پشتگیریی سکشن 4' (‘Section 4 support’) وەربگریت. ئەم پشتگیرییە زیاتر بۆ ئەو داواکاری پەنابەرییە کۆنانەیە کە منداڵیان نییە. ئەو داواکاری پەنابەرییانەی کە منداڵی تەمەن ژێر 18 ساڵیان هەیە بەردەوام پشتگیری دەکرێن تاکو لە شانشینی یەکگرتوو دەردەچن.

پشتگیریی سکشن 4 چییە؟

ئەگەر شیاوی وەرگرتنی پشتگیریی سکشن 4 بیت، ئەوا UKBA شوێنێکی حەوانەوە و هەروەها کارتی Azure بۆ کڕینی خۆراك و کەل و پەلی سەرەتایی تر وەکو پێداویستییەکانی پاك و خاوێنی بۆ دابین دەکات. هیچ پارەیەکتان پێ نادرێت. یارمەتی خەرجی حەوتانەی ئێوە دەخرێتە کارتێکی پارەدانی Azure. بە کارتی Azure دەکرێ لە هەندێ فرۆشگەی دیاریکراو لەوانە Asda و Tesco شتومەکی پێویست بریتی لە خواردەمەنی، پێویستی رازانەوە و مەوادی خاوێنکردنەوە بکڕدرێت. بۆ دەستەبەرکردنی زانیاریی زۆرتر سەبارەت بە کارتی پارەدانی Azure نامیلکەیەک بە ناو "کارتی پارەدانی Azure سکشنی 4" لە ناونیشانی ئینتەرنێتی خوارەوەدا چاولێکەن:
http://languages.refugeecouncil.org.uk/english/summary.htm#26

ئێوە بە ئەگەرەوە لە ناوچەیەک لە دەرەوەی لەندەن نیشتەجێ دەکرێن. ئێوە بەتەنیا پێشنیارێکی نیشتەجێ کردن وەردەگرن و ئەگەر بە هەر هۆیەک ئەم پێشنیارە قبووڵ نەکەن، UKBA دەتوانێت یارمەتیەکانی خۆی لە ئێوە ببڕێت.
تەنیا لە حاڵەتی ریزپەڕدا، ئەو داواکاری پەنابەریانەی کە پشتگیریی سکشن 4 وەردەگرن دەتوانن بۆ شوێنێك بگوێزرێنەوە کە لە ئەندامانی خێزانیان نزیکتر بن.

OISC No: N200100132
Community Legal Service

Asylum Support Partnership is a partnership project hosted by the British Refugee Council
British Refugee Council, (commonly called the Refugee Council) is a company limited by guarantee registered in England and Wales, [No 2727514] and a registered charity, [No 1014576].
Registered office: 240-250 Ferndale Road, London SW9 8BB, United Kingdom, VAT no: 936 519 988

زۆر پێدەچێت کە چەند کەسێکی تریش لەگەڵت لە شوێنی حەوانەوەکەتدا بژین. ئەگەر چەند هۆیەکی تایبەتیت سەبارەت بەوە هەیە کە بۆچی بۆت گونجاو نییە لەگەڵ خەڵکی تر بژیت، پێویستە ئەم هۆیانە بەنووسراو ئاراستەی UKBA بکەیت.

مەرجەکانی وەرگرتنی پشتگیریی سکشن 4 چین؟

UKBA چەند مەرجێکی زۆر دژواری سەبارەت بە پێشکەش کردنی پشتگیریی سکشن 4 دیاری کردوە. یەکێك لە مەرجە سەرەکییەکان بریتییە لەوەی کە پێویستە کەسێکی دەستکورت بیت، کە ئەمەش بەو واتایەیە کە شوێنی حەوانەوە و/یان پارەت نەبێت خۆراکی پێ بکڕیت. پێویستە روونی بکەیتەوە کە چۆن توانیوتە تاکو ئێستا گوزەرانی ژیانت دابین بکەیت و دەبێت بۆ سەلماندنی قسەکانت بەڵگەت پێ بێت.

پێویستە بیسەلمێنیت کە بەلانی کەم **یەکێک** لەم مەرجانەی خوارەوە جێ بەجێ دەکەیت:

1. ئێوە دەبێت کاری پێویستتان بۆ بەجێهێشتنی بەریتانیا جێبەجێ کردبێت یان خەریکی ئامادەکردنی خۆتانن بۆ وەها کارگەلێک.
2. یان نەتوانی لە شانشینی یەکگرتوو دەربچیت چونکە ئاستەنگێکی جەستەییت هەیە و ناتوانی بۆ وڵاتی خۆت سەفەر بکەیت، بۆ نمونە نەخۆشیت یان لە قۆناغە دواییەکانی دووگیانی دایت.
3. یان داوات لە دادگای باڵا (High Court) کردوە چاو لە بڕیاری رەت کردنەوەی داوای پەنابەریت لەلایەن UKBA بکاتەوە و دادگاش رێگەی ئەم کارەی پێداویت. سەرنج بدە کە لە سکۆتلەندا تەنیا پێویستە نیشان بدەیت کە داوای چاوپێداخشاندنەوەی یاساییت کردوە. ئێوە دەتوانن داواکاریی گرنگی خۆتان لەوانە داواکاریەکی نوێ پەنابەری پێشکەشی UKBA بکەن.
4. ناتوانی سەفەر بکەیت چونکە هیچ رێگەیەکی سەلامەت و بێ مەترسی بۆ گەڕانەوەت نییە. بەگوێرەی UKBA، لەکاتی ئێستادا هیچ وڵاتێك نەماوە کە ئەم بابەتەی بەسەردا بچەسپێت. نوێنەری یاسایی ئێوە یان راوێژکاری خزمەتگوزاریی یەک وێستگە (One Stop Service) دەتوانن ئەگەر گۆڕانکاریەک هەبێت ئاگادارتان بکەنەوە.
5. یان بەمەبەستی خۆپاراستن لە پێشێل کردنی مافەکانی مرۆڤیت پێویستە شوێنی حەوانەوەت بۆ دەستەبەر بکرێت. بۆ نموونە، ئەگەر داوایەکی تری پەنابەریت ئاراستە کردوە و زانیارییەکانی سەر ئەم داواکارییە جیاوازی لەگەڵ زانیارییەکانی داواکارییەی پێشووترتدا هەیە، ئەوا پێویستە پشتگیریی سکشن 4 ت پێ بدرێت.

UKBA هەموو داواکارییەکان بۆ وەرگرتنی پشتگیریی سکشن 4 یەك بە یەك هەڵدەسەنگێنێت و داواشت لێدەکات بەبەڵگە پێی بسەلمێنێت کە بۆچی ناتوانیت بگەڕێیتەوە وڵاتی خۆت یان سەفەر بکەیت. ئەم بەڵگەیە دەتوانێت نامەی دکتۆرێک بێت کە تێیدا دەنووسرێت بۆچی ناتوانی سەفەر بکەیت یان بەڵگەنامەیەکی نووسراو بێت سەبارەت بەوەی کە دادگای باڵا رێگەی پێداویت داوای چاوپێداخشاندنەوەی یاسایی بکەیت.

چۆن داوای پشتگیریی سکشن 4 دەکەم؟

دوو جۆر فۆرمی داواکاری بۆ ئەو داواکاری پەنابەرییانە هەیە کە داوای پشتگیریی سکشن 4 دەکەن. فۆرمەکانی داواکاریی تایبەتی یارمەتی سکشنی 4 لە ناونیشانی ئینتەرنێتی خوارەوە دەکرێ وەرگیردرێت:
http://www.ukba.homeoffice.gov.uk/asylum/support/apply/section4/
پێوەندی بە خزمەتگوزاریی خۆجێیی یەك وێستگە (One Stop Service) ی خۆتەوە بکە و ئەوان سەبارەت بە جۆری فۆرمی گونجاو ئامۆژگاریت دەکەن. راوێژکارێکی خزمەتگوزاریی یەك وێستگە فۆرمی داواکاریت بۆ UKBA دەنێریت بۆ ئەوەی لێی بکۆڵنەوە و لە بڕیارەکەشیان ئاگادارت دەکەن. ئەوان هەروەها دەتوانن زانیاری سەبارەت بە خزمەتگوزارییەکانی تریشت پێ بدەن کە لەوانەیە پێویستیت پێیان هەبێت، وەکو خەرجی سەفەرت لە شوێنی حەوانەوەتەوە بۆ ناوەندێکی خۆناساندن. بۆ دەستەبەرکردنی زانیاریی زۆرتر سەبارەت بە شێوەی لەبەردەستدابوونی نزیکترین خزمەتگوزاریی یەک وێستگە، کۆتایی ئەم نامیلکەیە چاولێکەن.

بێجگە لە خزمەتگوزاریی یەك وێستگە، لەوانەیە نوێنەری یاساییت، ناوەندی یاسایی خۆجێیی، ئامۆژگاری هاووڵاتیان (Citizens Advice) یان رێکخراوی کۆمەڵایەتی پەنابەرانیش بتوانن یارمەتیت بدەن بۆ ئەوەی داوای پشتگیریی سکشن 4 بکەیت.

تکایە ئاگاداربە کە دوابەدوای وەرگرتنی نامەی UKBA سەبارەت بە راگرتنی پشتگیریی پێشووت پێویستە داوای پشتگیریی سکشن 4 بکەیت.

پێویستە فۆرمی داواکارییەکە ئیمزا بکەیت بۆ ئەوەی جەخت لەسەر ئەوە بکەیت کە ئاگاداری مەرجەکانی وەرگرتنی پشتگیریی سکشن 4 هەیت:

- پشتگیریی سکشن 4 بریتییە لە دابین کردنی شوێنێکی حەوانەوەی سەرەتایی.
- بەشێوەیەکی ئاسایی UKBA شوێنێکی حەوانەوەت لە لەندەن بۆ دابین دەکات، ئەمەش بەو واتایەکە پێویستە لە شوێنی حەوانەوەی ئێستات دەربچیت لە حاڵەتێکدا نەبێت لە بارودۆخێکی تایبەتی ئەوتۆدابیت کە پێویست بکات شوێنێکی حەوانەوەت لەناو لەندەن بۆ دابین بکرێت.
- UKBA بەشێوەیەکی ڕێکوپێک بارودۆخت هەڵدەسەنگێنێتەوە بۆ ئەوەی بزانێت کە ئایا هێشتا شیاوی وەرگرتنی پشتگیریی سکشن 4 هەیت یان نا.
- ئەگەر پشتگیریی سکشن 4 وەربگریت و دەسەڵاتدارانی حکومی داوایەکی ماقووڵت لێ بکەن، پێویستە داواکاریەکان جێ بەجێ بکەیت.

ئەگەر داواکارییەکەت سەرکەوتوو بێت، UKBA دوای چەند ڕۆژێك شوێنێکی حەوانەوەت بۆ دەدۆزێتەوە، و بلیتێکی سەفەریشت بۆ دەنێرێت بۆ ئەوەی بتوانی بچیتە شوێنەکە.

چ ماوەیەك بەگوێرەی سکشن 4 پشتگیریم لێدەکرێت؟

UKBA بەشێوەیەکی ڕێکوپێك شیاوبوونت بۆ وەرگرتنی سکشن 4 هەڵدەسەنگێنێت. ئەوان سەیری ئەوە دەکەن کە ئایا بارودۆخی ژیانت گۆڕاوە یان نا و ئایا هێشتا ڕێگرت لەسەر ڕێگەت هەیە کە پێش بە دەرچوونت لە شانشینی یەکگرتوو بگرێت.

چی دەبێت ئەگەر داواکارییەکەم بۆ وەرگرتنی سکشن 4 سەرکەوتوو بێت؟

ئەگەر UKBA داواکارییەکەت بۆ پشتگیریی سکشن 4 ڕەت بکاتەوە، شیاوی ئەوە دەبیت لەدژی بڕیاری ڕەتکردنەوەی داواکارییەکەت داوای پێداچوونەوە بکەیت و خزمەتگوزاریی یەک وێستگە سەبارەت بە ئاراستە کردنی پێداچوونەوەکەت یارمەتیت دەدات. پێویستە لە کاتێکی دیاریکراوی زۆر کورتدا داوای پێداچوونەوە بکەیت.

ئەگەر لەپاش دوامین داواکاریت بۆ پشتگیریی سکشن 4 بارودۆخی ژیانت گۆڕانکاری بەسەرهاتوە دەتوانی دیسانەکە داوای ئەم پشتگیرییە بکەیت. هەروەها دەشێت دیسانەکە داوای ئەم پشتگیریە بکەیتەوە ئەگەر بەڵگەی نوێت بۆ پاڵپشتی داوای پەنابەریت بەدەستەوە هەیە. UKBA چاو بەوەدا دەخشێنێتەوە کە ئایا بەڕاستی کەسێکی دەستکورتیت و لێت دەپرسێت چۆن توانیوتە لەماوەی دوامین داواکاریت تاکو ئێستا گوزەرانی ژیانت دابین بکەیت.

چ جۆرە پشتگیرییەکی تر لەبەردەستدا هەیە؟

ئەگەر ئاستەنگی جەستەیی یان فێربوونت هەیە، گوێت بەباشی نابیسێت یان بەباشی نابینیت، نەخۆشی دەروونی یان ئاستەنگی تەندروستی درێژخایەنت هەیە، دەبێت لەوە بکۆڵیتەوە کە ئایا دەتوانی هیچ جۆرە یارمەتییەك لە بەڕێوەبەرایەتی خزمەتگوزارییە کۆمەڵایەتییەکان (social services) ی دەسەڵاتی خۆجێ یی خۆت بکەیت یان نا. خۆت یان کەسێك لەجیاتی تۆ دەبێت داوا لە خزمەتگوزارییە کۆمەڵایەتییەکانی دەسەڵاتی خۆجێ بیتان بکەن پێداویستییەکانی چاودێری کۆمەڵایەتی هەڵسەنگێنێت.

ئەگەر گەیشتوویە دوامین قۆناغی ڕەوتی پەنابەریت و هیچ مافێکت بۆ پێداچوونەوەی زیاتر نەماوە، داواکاریت بۆ پشتگیریی سکشن 4 ڕەت کراوەتەوە، و ناشتوانی پشتگیری لە خۆت بکەیت، دەتوانی داوای یارمەتی لە ڕێکخراوە خێرخوازەکان بکەیت. لە هەندێك حاڵەتدا، ڕێکخراوەکانی خۆجێیی کۆمەڵایەتی، وەکو کۆمەڵگەی پەنابەران یان دەستە و تاقمی ئایینی لەوانەیە بتوانن خۆراکێکی گەرم، سەوەتەی خواردەمەنی، کەل و پەلی پاك و خاوێنی یان جل و بەرگت بۆ دابین بکەن.

بۆ ئەوەی بزانیت کە ئایا ئەم ڕێکخراوە خێرخوازانە دەتوانن بەم شێوەیە یارمەتیت بدەن، دەتوانی پەیوەندی بە نزیکترین خزمەتگوزاریی یەك وێستگە، نووسینگەی خۆجێیی خاچی سوور (Red Cross)، ئامۆژگاریی هاوولاتیان یان ناوەندی خۆجێیی ئامۆژگاری بکەیت. هەروەها دەتوانی بۆ وەرگرتنی وردەکاریی پەیوەندییەکان سەردانی کتێبخانەیەکی گشتی

بکەیت. دەسەڵاتی خۆجێ ییت لەوانەیە خزمەتگوزارییەکی دامەزراندبێت بۆ یارمەتیدانی ئەو داواکاری پەنابەرییانەی کە بەم هۆیەوە تووشی دەستکورتی بوون.

خزمەگوزارییەکانی یەك وێستگە

دامەزراوە خێرخوازەکانی تایبەت بە پەنابەران وەک خزمەتگوزاریی کۆچبەریی باکووری بەریتانیا (North of England Refugee Service) چالاکی پەنابەران (Refugee Action) ئەنجومەنی پەنابەران (Refugee Council) ئەنجومەنی سکۆتلەندی پەنابەران (Scottish Refugee Council) وئەنجومەنی وێلشی پەنابەران (Welsh Refugee Council) ڕێکخراوە گەلێکی سەرەکین کە خزمەتگوزاریی ڕێنوێنی، یارمەتی و راوێژکاریی پێشکەشی پەنابەران و پەناخوازان دەکەن. ئەم ڕێکخراوانە لە ڕێگای خزمەتگوزرایی یەک وێستگەوە (One Stop Service) لە ناوچە جۆراوجۆرەکانی بەریتانیا خەریکی ئاگادارکردنەوە و پێشکەشکردنی راوێژکاریی لە بواری خانووبەرە، پشتگیریی لە مەعاش، پەنابەریەتی، تەندروستی و سەلامەتی و بابەتەکانی دیکە دەبن.

ئێوە دەتوانن تایبەتمەندیەکانی پەیوەندی کردن بە خزمەتگوزرایی یەک وێستگە لە ناوچەی خۆتان لێرەدا بدۆزنەوە:
http://languages.refugeecouncil.org.uk/english/services.htm

Asylum Support Partnership consists of:

North of England Refugee Service, charity number: 1091200 www.refugee.org.uk
Refugee Action, charity number: 283660 www.refugee-action.org.uk
Refugee Council, charity number: 1014576 www.refugeecouncil.org.uk
Scottish Refugee Council, charity number: SC008639 www.scottishrefugeecouncil.org.uk
Welsh Refugee Council, charity number: 1102449 www.welshrefugeecouncil.org